

[Oluf Pedersen.]

Hjælp af Staten ikke er nødvendig, helt fri og at sikre en upartisk Fordeling af Bevillingerne for de faa Varer, der eventuelt uden vor Skyld maa kontingenteres. Man maa ikke mere bruge Valutaloven i Fag- og Klassepolitikken; det gælder alene om at faa Varer til Landet. De fleste af de sorte Pletter, der har været i Loven, er kommet ud, og jeg synes, vi maa se at faa dem alle sammen ud.

Jeg skal anbefale Lovforslaget til nærmere Drøftelse i Udvalg.

Aksel Larsen: Det Lovforslag, vi behandler her, er i Pressen delvis blevet kaldt Valutalovens Forlængelse; men en saadan Karakteristik er jo ikke rigtig. Det er en endda meget udvidet økonomisk Bemyndigelseslov til Regeringen, der i sine forskellige Afsnit er affattet saapas almindeligt, at Rigsdagen med Vedtagelsen af denne Lov faktisk fraskriver sig al direkte Indflydelse paa, hvordan der skal administreres her i Landet paa de paagældende meget omfattende Omraader.

Denne udvidede økonomiske Bemyndigelseslov, der skal afløse baade Valutaloven og Bemyndigelsesloven af September, Loven om Overtagelse af visse Varelagre o. s. v., er blevet fremsat her i Tinget af en nu forhenværende Handelsminister og skal altsaa ved første og senere Behandlinger forsvares af en nytillkommen Handelsminister. Dette Forhold karakteriserer Situationen. Loven er udarbejdet af en Regering, som *var*, men den giver en Bemyndigelse til en ny Regering. Det, vi skal tage Stilling til her i Tinget i Dag, er altsaa, hvorvidt vi vil give denne meget omfattende, ja, paa det økonomiske Omraade praktisk talt uindskrænkede Bemyndigelse til den nye Regering, der er dannet.

Det bliver saa nødvendigt at kigge en Smule paa denne Regering. Den er kommet til Verden under ret svære Fødselsveer, Fødselsveer, som var mærkværdigt svære i Forhold til den absolut enige Proklamation, de fem forenede Regeringspartier udsendte for en god Uges Tid siden, og i Forhold til de højtsvungne og dramatiske Udtalelser om national Enighed og Sætten Sagen over Personerne o. s. v., som de samme Partiers Ordførere med det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch i Spidsen svang sig op til ved Finanslovens tredie Behandling her i Tinget i sidste Uge. Det synes, som om det har været saa som saa med Enigheden — og Resultatet staar i Forhold dertil.

Den Regering, der gennem denne Lov forlanger udvidede Fuldmagter, lader gennem sin Presse hævde, at den ikke alene er Danmarks lovlige Regering, men at den ogsaa kan glæde sig ved en ualmindelig omfattende, enstemmig og begejstret Tilslutning, ikke alene her i denne Sal, men ogsaa blandt Vælgerne og i Folket i det hele taget. Man er naaet saa langt som til at hævde, at 95 pCt. af de Stemmer, der blev afgivet ved Valget i Fjor, er afgivet for den Regering, som nu forlanger en saadan Bemyndigelseslov, og at disse 95 pCt. af de stemmeafgivende Vælgere altsaa understøtter denne Regering og vil understøtte dens Administration af Bemyndigelsesloven.

Jeg tvivler paa, at denne Opfattelse er rigtig. For det første forekommer det mig, at der overhovedet ikke fandtes nogen som helst grundlovmæssig eller parlamentarisk Begrundelse for den skete Regeringsomdannelse saa lidt som for den saakaldte Samlingsregering af 9. April. I hvert Fald har man hidtil hævdet, og det blev meget stærkt fremhævet under Grundlovsdebatten i Fjor — interesserede ærede Medlemmer kan jo kigge efter —, at Grundloven her i Landet skulde fortaas saaledes, at Fler-tallet i Folketinget skulde bestemme, hvem der skulde være Regering, Regeringen skulde tages fra Flertalspartierne i Folketinget. Der er ikke sket nogen Forskydning i dette Flertal siden sidste Folketingsvalg, men der er kommet to Regeringsomdannelser. Man vil hævde, at dette er sket efter Folkets Ønske og med Sanktion af Folket. Men det er jo ikke rigtigt. Forhandlingerne er ført dels Partispidserne imellem, men navnlig mellem Partispidserne og Kræfter uden for Tinget, og de er endda kun meget nødtørfigt sanktioneret af de Partigrupper, der hævdedes at staa bag ved den danske nationale Samlings Regering. Partiernes Medlemmer er ikke spurgt, og de Vælgere man paaberaaber sig, det Folk, man paaberaaber sig, er heller ikke spurgt, hvilket bl. a. forhindres af det Mødeforbud, den gamle Regering har udstedt, og som den nye formentlig agter at opretholde.

Hverken formelt eller reelt foreligger der noget, som underbygger Paastanden om, at den Regering, der nu forlanger en saadan Bemyndigelse, er i Kontakt med Folket, endsiige kan glæde sig ved hele Folkets Støtte. Tværtimod. De Forhold, der har gjort, at Folket og Vælgerne er blevet holdt fuldkommen udenfor og end ikke er blevet orienteret om, hvad der i Virkeligheden er foregaaet, har muliggjort, at det, som et af den nye Regerings Med-